

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความคิดเห็นของทีมสุขภาพต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็น
การแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นายแดนชัย ชอบจิตร

สาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ชลอสรี	แดงเปี่ยม	ประธานกรรมการ
อาจารย์ดิลกา	ไทรไพบูลย์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์กรรณิการ์	พงษ์สนธิ	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ชูวงศ์	จันทร์วิจิตร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของทีมสุขภาพต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็นการแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลชุมชน ในเรื่องประโยชน์ ประสิทธิภาพ และการยอมรับของทีมสุขภาพที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงซึ่งเป็นทีมสุขภาพจากโรงพยาบาลชุมชนสองแห่งที่มีการดำเนินงานการแพทย์แผนไทย จำนวน 104 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความตรงตามเนื้อหา .86 และค่าความเชื่อมั่น .79 ซึ่งคำนวณโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค และทำการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดกับหัวหน้าฝ่ายของทีมสุขภาพจำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยกับการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ในโรงพยาบาลชุมชน และเมื่อจำแนกรายด้านก็เห็นด้วยทุกด้านคือ ด้านประโยชน์ ประสิทธิภาพ และการยอมรับ โดยความคิดเห็นที่มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อสูงสุดของแต่ละด้านมีดังนี้ การนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ในระบบบริการสาธารณสุขของรัฐจะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านยาของประเทศ การนวดไทยช่วยกระตุ้นความตึงตัวของกล้ามเนื้อและการไหลเวียนของโลหิตให้ดีขึ้น และการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนปัจจุบันสามารถ

ผสมผสานการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนได้ ในการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบปลายเปิดพบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือมีความคิดเห็นด้านประโยชน์ว่า การดำเนินงานการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลมีประโยชน์ต่อประชาชนในด้านที่เป็นทางเลือกหนึ่งในการรักษาพยาบาล ลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ยาของประชาชน และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนจากการจำหน่ายสมุนไพรด้วย ส่วนด้านประสิทธิภาพเห็นว่า ประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย สำหรับด้านการยอมรับต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ในโรงพยาบาลเห็นว่า การแพทย์แผนไทยเป็นทางเลือกหนึ่งในการให้บริการแก่ประชาชน เป็นสิ่งที่ดีควรมีการดำเนินงาน เป็นการฟื้นฟูภูมิปัญญาและส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งตนเอง เหมาะสมในการใช้รักษาความเจ็บป่วยพื้นฐาน แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานคือ ทีมสุขภาพยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงทำให้ขาดความสนใจและขาดความเชื่อมั่นต่อการแพทย์แผนไทยและนโยบายส่งเสริมยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้ขาดงบประมาณและบุคลากรในการดำเนินงาน

จากการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า โรงพยาบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดรูปแบบการให้บริการและผู้รับผิดชอบรวมไปถึงบทบาทและหน้าที่ของทีมสุขภาพและควรมีการให้ความรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะด้านประโยชน์และประสิทธิภาพเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยแก่ทีมสุขภาพในโรงพยาบาลเพื่อสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้น ซึ่งจะทำการผสมผสานการแพทย์แผนไทยเข้าสู่ระบบบริการของโรงพยาบาลประสบผลสำเร็จต่อไป

Independent Study Title Opinions of Health Team Concerning the Utilization of Thai
Traditional Medicine as Alternative Medicine in Community
Hospital Chiang Rai Province

Author Mr. Danchai Chopchit

Master of Public Health

Independent Study Examining Committee :

Assoc. Prof. Chalorsri Dangpiam	Chairperson
Lect. Dinlaga Tripiboon	Member
Assoc. Prof. Kannikar Pongsanit	Member
Lect. Dr. Yuwayong Juntarawijit	Member

Abstract

The objective of descriptive study was to define opinions of the health teams concerning the utilizing of the Thai traditional medicine as alternative medicine in the community hospital. The study described including the benefit and the effectiveness of the Thai traditional medicine as well as the acceptability of the health teams who are working in the community hospital in Chiang Rai province. The two community hospitals were purposive random sampling among the health teams. Questionnaires were administered to access the opinions of 104 staffs in which were developed by the researcher. The content validity index of the questionnaires was .88 and the reliability was .79 by Cronbach's alpha coefficient. Complementary the open-end interview conducted by the researcher with 6 leaders of health teams. Data were analyzed by using descriptive statistic and contents analysis.

The results of the study found that all participants' opinions agreed with utilizing of the Thai traditional medicine as the alternative medicine in the community hospital in terms of

the benefit and the effectiveness of the Thai traditional medicine as well as the acceptability of the health teams. The higher mean score of each items were as follows: the utilizing of the Thai traditional medicine would help the national to decrease of drugs import from oversea, and Thai massage could assist to improve muscle and blood circulation conditions. Moreover the Thai traditional medicine could complement to the Modern medicine in providing health care for people. In the qualitative study by open-ended interview found that the related benefit was selected the Thai traditional medicine as the alternative treatments regarding decreasing of drugs payment and selling herbals for increasing of income. The effectiveness of the Thai traditional medicine found that people were satisfied with the effective services. The acceptability of utilizing the Thai traditional medicine found that the people could select it as the alternative medicine. The Thai traditional medicine could manage for promoting the local intelligence and self-reliance of the people. However, problems and obstacles of the Thai traditional medicine management were as follows: the health teams have inefficiency and miss understanding in the body of knowledge that could be influence to unconcern and the Thai traditional medicine was unbelievable. In addition the policy was unclear that could be no budgets and no staffs to implement the Thai traditional medicine.

Recommendation of the study that the community hospitals will have to clear the policy in terms of service model, role, function and responsibility of health teams. In addition it have to give knowledge and distribute information for the health teams in order to achieve for the acceptability in utilizing the Thai traditional medicine as the alternative medicine in the hospital.